

**Minősegbiztosítási követelmények az SZTE SZAOK
Elméleti Orvostudományok Doktori Iskolában (EODI)**

1. Az EODI minősegbiztosítási követelményei a vezetés/szervezet vonatkozásában

1.1 Az EODI minősegbiztosítási tervének alapelvei

A doktori fokozatszerzés több lépcsős folyamata magas színvonalú követelményeket támaszt az abban résztvevő doktor jelöltek, az azt segítő, oktatók és kutatók, valamint az adminisztratív munkatársak számára. A sikeres fokozatszerzés érdekében az Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola is kidolgozta a tudományterületi sajátosságokat is figyelembe vevő minőség ellenőrzési/ minősegbiztosítási rendszerét, amely kiterjed a fokozatszerzés teljes folyamatára.

A tudományos munka minőségi mutatóinak (közlemények, kongresszusi előadások, disszertáció) biztosításához számos feltételnek kell együttesen fennállnia:

- a) magasan képzett és az adott tudományos terület kutatásában jártas, eredményes témavezetőkre, továbbá elkötelezett, motivált és megfelelő alapképzettséggel rendelkező hallgatókra van szükség,
- b) elengedhetetlen a magas szakmai szinten és technikai színvonalon álló tudományos műhelyek megléte,
- c) továbbá, olyan finanszírozott kutatási témák szükségesek, amelyek a mai tudományos kutatás élvonalába tartoznak.

A fokozatszerzéshez dokumentált elméleti felkészültségre, magas szintű kutató munkára és az annak nyomán született, nemzetközi mércével mérhető publikációkra, továbbá ezek szintéziseként elkészített, önállóan is kerek disszertációra, valamint a védés során bizonyított előadó- és vitakészségre van szükség.

A védésre bocsátás elégséges feltétele a Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatban és az EODI képzési tervében meghatározott számú és besorolású publikáció közzéte. Továbbá szükséges feltétele, hogy a doktorjelölt kutatási eredményeit magas szinten tudja összegezni disszertációjában.

- a) Az EODI Doktori Tanács (=DT) minden év január 31-ig felülvizsgálja képzési-és minősegbiztosítási tervét, mellyel biztosítja, hogy a szükséges változtatások évről-évre megtörténjenek.
- b) az EODI éves beszámolóját a DT és az Alprogramvezetők fogadják el.
- c) az EODI saját honlapján közzéteszi az előző év eredményeit (PhD hallgatók és témavezetők eredményei, védések, lemorzsolódás adatai, témavezetői változások) melyet a DT, az alprogramvezetők, a témavezetők, a témakiírók és a doktoranduszok véleményezhetnek. Véleményüket a Doktori Iskola vezetőnek szóban és írásban közölhetik, ill. javaslattal élhetnek a változtatásra. Mindezeket a DI Alprogramvezetői,

és a DT megvitatja és lépéseket tesz a kifogásolt folyamatok változtatására, majd ezeket beépíti a módosított képzési - ill. minőségbiztosítási tervébe.

- d) az EODI minden év február 15-ig elhelyezi honlapján az előző évi minőségbiztosítási beszámolóját és amennyiben szükséges a megújított képzési és minőségbiztosítási tervet.

1.2. Az Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola minőségbiztosítási tervének tartalma

a) Minőségbiztosítási referens megnevezése

Az EODI DT Prof. Dr. Czakó László egyetemi tanárt (SZTE SZAOK Belgyógyászati Klinika) bízta meg a minőségbiztosítási referens feladatkör ellátásával, aki az EODI minőségbiztosításáért felel.

b) A minőségbiztosítási beszámoló elfogadása

A doktori iskola magyar és angol nyelvű nyilvános dokumentumai (képzési terv, minőségbiztosítási terv, nyomtatványok) egyrészt az EODI hivatalos honlapján: http://www.phd.szote.u-szeged.hu/Elmeleti_DI.htm találhatóak, másrészt a doktori.hu oldalon <https://doktori.hu/index.php?menuid=316&lang=HU> kerülnek nyilvánosságra.

1.3. a) A hallgatók panasztételi lehetőségei

Az EODI lehetőséget biztosít a hallgatói panasztételre a doktori képzéssel kapcsolatban. A hallgató a doktori iskolavezetőnek írásban nyújtja be panaszát, vagy személyesen közli. A panasz ügyében az EODI DT 30 napon belül jár el.

1.3. b) A hallgatói jogviszonyt érintő kérdések

A jogviszonyt érintő kérdésekben az SZTE SZAOK dékánja jár el. A hallgatói jogviszonyt a doktori iskola adminisztrátora tartja számon az egyetemi Neptun rendszer alapján.

2. Az EODI minőségbiztosítási követelményei az oktatók vonatkozásában

2.1.1. Tudományos/oktatási elvárások az oktatói és témavezetői feladatokat ellátó személyek vonatkozásában

Az EODI témavezetőinek és oktatóinak a MAB és az SZTE Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzata alapján kell megfelelni a tudományos és oktatási követelményeknek. Ezek az információk nyilvánosan az Országos Doktori Tanács honlapján érhetők el https://doktori.hu/index.php?menuid=191&lang=HU&di_ID=144

2.2. a) 1. A meglévő törzstagok és oktatói gárda összetételének felülvizsgálata

Az EODI az ODT honlapján évente megvizsgálja meglévő törzstagjainak, témavezetőinek és oktatóinak tudományos, témavezetői tevékenységét, szükség esetén javaslatot tesz a korrekcióra.

2.2. a) 2. Az új témavezetők felvételi követelményei

Az EODI témavezetőinek/oktatóinak sorába jelentkezett, tudományos fokozattal rendelkező oktató/kutató szakmai előéletét az EODI DT értékeli, és ez alapján dönt az oktatói/témavezetői jelentkezés elfogadásáról. A jelentkezés elfogadását az SZTE Tudományterületi Doktori Tanács hagyja jóvá. Az EODI DT törekszik arra, hogy egyetemi habilitációs követelményeket teljesítő oktató/kutató lehessen az iskola tagja, de egyedi elbírálás alapján csak kutatói tevékenységet folytató témavezető is bekerülhet az EODI témavezetői közé.

Az EODI tanácsa felmenő rendszerben kötelezővé teszi, hogy 2022. június 1-től témavezetői felvételüket kérelmező oktatók, kutatók védésük óta minimum 2 db angol nyelvű, Q1 vagy Q2-es besorolású első -/utolsó szerzős cikkel (teljes tudományos közlemény) rendelkezzenek az MTMT2 adatbázisban.

2.2. b) A témavezetői megbízatás megszűnése

Abban az esetben történik meg, ha a belső témavezető (SZTE intézeti/klinikai dolgozó) megszűnteti jogviszonyát a Szegedi Tudományegyetemmel, ill. az oktató /témavezető két egymást követő évben nem felel meg a publikációs követelményeknek, ezért nem rendelkezik nyilvánosan látható érvényes oldallal a doktori.hu oldalon.

2.2. c) Külső témavezető bevonásának feltételei a hallgató témavezetésébe

Az új külső témavezető bevonásának feltétele, hogy legyen dokumentált kapcsolata a Szegedi Tudományegyetemmel, és a védés óta minimum két angol nyelvű, Q1 vagy Q2-es besorolású első -/utolsó szerzős cikkel (teljes tudományos közlemény) rendelkezzen.

2.2. d) Az oktatók hallgatói véleményezésének nyilvánosságra kerülése és annak figyelembe vétele a minőségbiztosításhoz

Az EODI DT lehetőséget nyújt a hallgatók számára az oktatási-, kutatási munka véleményezésére.

2.3. Az oktatási környezet fejlesztése, és az oktatók támogatása az új ismeretek és módszertanok elsajátításában - minőségbiztosítása

2.3. a) Az EODI DT úgy választja meg a Doktori Iskola témavezetőit, oktatóit, törzstagjait, hogy biztosítva legyen az oktatási környezet, és az adott tanszéken, kutató laborban meg legyen a lehetőség, annak fejlesztésére.

- 2.3. b)** Az EODI DT folyamatosan motiválja az oktatókat a tananyag fejlesztésére és az új oktatási technikákra vonatkozó képzéseken való részvételre és azok alkalmazására az oktatásban.

3. Az EODI minőségbiztosítása a tudományos követelmények vonatkozásában

3.1. a) A témakiírások ellenőrzése

A témakiírások ellenőrzésére és felülvizsgálatára évente kerül sor adott év február 15-ig.

3.1. b) Az EODI hallgatóinak minőségorientált felvétele a doktori képzésbe

A doktori iskola felvételi rendjében a Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzata szerint írja elő a bemeneti követelményeket, melyek végzettségre nézve egységesek mind a nappali, mind pedig az egyéni képzésű hallgatók számára. Az egyéni képzésűek a képzési-kutatási szakaszt kihagyva komplex vizsgával lépnek be a doktori képzésbe. (ld. 5.1. e) pont)

Az EODI DT a jelentkező hallgatók közül a legkiválóbbakat igyekszik kiválasztani. A hallgatókat felvételi és korábbi tudományos teljesítményük alapján a DT pontozza, rangsorolja, emellett motivációjukat és a kutató munka iránti elkötelezettségüket veszi figyelembe.

3.1. c) Az elméleti és gyakorlati ismeretek átadása

Az EODI alprogramjaiban az elméleti ismeretek átadása a legkiválóbb oktatók által meghirdetett kötelező és választható kurzusokon, a gyakorlati ismeretek pedig a témavezetők által irányított kutatói munkán keresztül valósulnak meg.

A folyamatos, tanszéken vagy intézetekben történő kutatói munka és a tanszék életébe történő aktív bekapcsolódás pl. gyakorlatok, előadások tartása lehetőséget nyújt a hallgatónak, hogy aktívan alkalmazza azt a tudást, amit megtanult a szakterületének megfelelő korábbi kurzusokon.

4. Az EODI követelményei a doktori felvételi eljárás során

4.1. a) A tagokkal szemben

A felvételi bizottság tagjai magyar nappali képzésű hallgatók esetében az EODI DT vezetője és az alprogramvezetők. Akadályoztatásuk esetén megfelelő szintű helyettesítésről az EODI vezetője gondoskodik.

4.1. b) A nappali képzésűek felvételi eljárásának minőségbiztosítása tematika, pontszámrendszer, és a rangsorolás objektív megfogalmazása

A 100 pontos felvételi rendszerben a nappali hallgatóknak minimum 60 pontot kell teljesítenie a felvételi ponthatár eléréséhez. (Lásd Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzat IV. fejezet 17-27. pont és részletesen az EODI felvételi vizsganyomtatvány pontozó lapja).

4.1. c) A felvételi technikai részletei

A felvételi személyes és online formában is történhet. A külső vizsgabizottsági tag online formában is csatlakozhat a vizsgabizottság munkájába. Külföldi hallgatók felvételije során a vizsga nyelve: angol.

4.1. d) Az egyéni hallgatók felvételi eljárása komplexvizsgálattal történik (ld. 5.1. e) pont).

4.2. A felvételi eljárás tapasztalatainak rögzítése

Az EODI DT éves beszámolójában leírja tapasztalatait a felvételiiről és ennek kapcsán javaslatot tesz az esetleges változtatásokra pl. a vizsga követelményekre, szervezésre vonatkozóan, ami módosításként bekerül a képzési-, és a minőségbiztosítási tervbe.

5. Az EODI doktori képzésének minőségbiztosítási követelményei a doktori képzés során

5.1. a) 1. Az EODI törekszik a személyi feltételek biztosítására

A tagokat, témakiírókat és törzstagokat úgy választja meg, hogy biztosítva legyenek a kutatáshoz szükséges személyi feltételek. Az EODI megismerteti hallgatóit a legújabb tananyagokkal. A kötelező alapo- és alprogramokhoz kötött kötelező tárgyak kapcsán oktatójától elvárja, hogy hallgatói számára magas szintű előadást tartson, ill. rendkívüli helyzetben az oktató akadályoztatása esetén biztosítsa az online formában elérhető tananyagot és az online konzultációt.

5.1. a) 2 Az EODI törekszik a tárgyi feltételek biztosítására

Az EODI DT úgy választja meg a Doktori Iskola témavezetőit, oktatóit, törzstagjait, hogy biztosítva legyen az oktatási környezet és az adott tanszéken, kutató laborban meg legyen a lehetőség, annak fejlesztésére. (Lásd 2.3. a) pont.)

5.1. b) Az EODI a hallgatók doktori képzési előmenetelének ellenőrzéséről

A doktori iskola a Neptun adatbázisban ellenőrzi hallgatói előmenetelét a beiratkozástól kezdve a védésig, valamint figyelemmel kíséri az EODI vezetőjéhez beérkezett hallgatói kérvényeket, Tudományterületi Doktori Tanács határozatokat és vizsgadokumentumokat.

Az EODI félévente bekéri a nappali hallgatók Ideiglenes teljesítési kiskönyvét. Ellenőrzi a tárgyfelvételt és a teljesített kurzusokat. (jegyek beírása, oktatói aláírás, dátum)

A doktori iskola minden második félév végén munkanapló beadását kéri az elmúlt egy tanévre vonatkozóan, melyet az EODI vezetője fogad el.

A negyedik félév végén a DI ellenőrzi, hogy a DI képzési terve és a Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzési Szabályzat alapján megfelel-e a hallgató a vizsgára bocsátás feltételének.

A 8. félév teljesítése után az EODI titkársága ellenőrzi, hogy hallgató rendelkezik-e a min. 240 igazolt tanulmányi kredittel.

A hallgató a fokozatszerzési eljárásba a DI ügyvivő munkatársa segítségével lép be, aki a doktori iskola vezetője által véleményezett és aláírt védési bizottságot, és a Doktori Szabályzatban előírt szükséges dokumentumokat előkészíti a Tudományterületi Doktori Tanács (=TDT) számára. Az EODI ügyvivő munkatársa a védelem előtt két héttel az EODI honlapján és ODT oldalán a „tervezett doktori védelem” oldalon nyilvánosan láthatóvá teszi a védelem adatait.

5.1. c) Az EODI támogatja hallgatói tudományos előmenetelét

Az EODI DT ösztönzi a témavezetők segítségével a hallgatók jelenléti- és online konferenciákon, nyári egyetemeken, részképzésen és jelenleg az öt európai egyetem közreműködésével működő Eugloh programokon történő részvételt. Az EODI DT ösztönzi a hallgatók pályázati tevékenységét pl. az ÚNKP, Richter ösztöndíj kapcsán. Az EODI DT rangsorolja a hatáskörébe tartozó pályázatokat. Kezdeményezi, hogy a hallgatók tudományos eredményeiket Open Access formában publikálják, és az ezzel kapcsolatos költségek finanszírozásához vegyék igénybe az SZTE támogatását.

5.1. d) Az EODI gondoskodik a hallgatók publikációinak elhelyezéséről

Az EODI nappali és egyéni képzésű hallgatói beiratkozás után regisztrálnak az SZTE Repoitóriumba, az MTMT2-be és egyetemi intézetükhöz affiliálják magukat. Amennyiben a nappali tagozatos hallgató nem egyetemi intézményben kutat, akkor még a védelem előtt legalább egy, a védelemhez kapcsolódó publikációt affiliáltatnia kell a DI-hoz.

5.1. e) A komplexvizsga menete, követelményei; az értékelési szempontok objektív meghatározása, rendszeres felülvizsgálata; a vizsgabizottság tagjaival kapcsolatos elvárások

Az EODI titkársága ellenőrzi a nappali hallgatók vizsgára bocsátásának feltételeit. (90 kredit, az alapozó és kötelező kurzusok teljesítése) Az EODI DT a témavezető egyetértésével és a Doktori Fokozatszerzési Szabályzata erre vonatkozó pontjai figyelembevételével pályázónként meghatározza a vizsgabizottságokat és a kötelező vizsgatárgyakat. (Lásd Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzési Szabályzata V. fejezet 1-7. pont) Az EODI vezetője a vizsgabizottságokba az adott tudományterület szakértőit kéri fel, javaslatát a TDT fogadja el.

A hallgatók és témavezetőik a Doktori Fokozatszerzés Szabályzata és az EODI képzési tervének leírása alapján teljesítik a vizsga előzetes elvárásait (kutatási beszámoló, témavezetői értékelés a hallgatóval együtt végzett munkáról). A vizsgabizottság a vizsganap előtt minimum 2 nappal megkapja a vizsga kötelező anyagait (jegyzőkönyv, hallgatói anyagok).

A komplex vizsga 2 részből áll és eredménye 50-50 % -al lesz beszámítva a végeredménybe.

Az első rész az elméleti rész, a szakmai vizsga (kiváltja a korábbi doktori szigorlatot): A jelöltnek a kiválasztott tantárgyakból számot kell adni felkészültségéről.

A második rész, a disszertációs rész, amely során az előre elkészített disszertációs beszámolót kell előadni az első 2 év kutatásairól és a következő 2 évre tervezett kutatásokról (max. 10-12 dia).

5.1. f) Az egyéni hallgatók komplexvizsga teljesítésével kerülnek be az EODI-ba

A munka mellett kutatói tevékenységet folytatott (legalább egy releváns publikációval rendelkező) felvételizők számára évente két alkalommal nyílik mód a komplex vizsgával történő felvételre. Lásd SZTE Doktori Intézet honlapja. <https://u-szeged.hu/dokint/hataridok> Ezen kívül minden év augusztus 1-20 között pótfelvételre is adható be jelentkezés. A vizsgázóknak a 4. félév végén komplexvizsgázó nappali hallgatókkal azonos követelményt kell teljesíteni.

A komplexvizsga bizottsági tagokkal szemben támasztott minőségi követelmények biztosítása

A komplexvizsgába olyan egyetemi oktatókat és kutatókat vonunk, be, akik megfelelnek az egyetemi elvárásoknak. A hallgatói teljesítményeket a Doktori Szabályzat V. fejr. 6. p. alapján határozzák meg.

5.1. g) A hallgatói visszajelzésekkel, valamint a hallgatói előmenetellel kapcsolatos adatok gyűjtésének, feldolgozásának, felhasználásnak és az ennek kapcsán született döntések végrehajtásának (különösen a lemorzsolódásra vonatkozó) monitorizálása

A hallgatói visszajelzésekkel, valamint a hallgatói előmenetellel kapcsolatos (különösen a lemorzsolódásra vonatkozó) adatokat az egyetemi szabályok figyelembevételével monitorizáljuk.

5. 2. A kötelező és választható kurzusok témáinak felülvizsgálata

Az EODI DT rendszeresen felülvizsgálja kötelező és választható tárgyait és azok kurzustematikáit. A hallgatói és az oktatói javaslatok figyelembe vételével azokat új ismeretekkel frissíti, módosítja, melyeket nyilvánosan közzétesz honlapján. Ezzel párhuzamosan változtatja meg képzési tervét.

6. Az EODI minősegbiztosítási követelményei a doktori fokozatszerzés kapcsán

6.1. a) 1. A fokozatszerzési eljárás publikációs követelményeinek ellenőrzése

Az EODI a TDT 2019. 07. 02.-i döntése alapján 2023. december 31-ig párhuzamosan alkalmazza a régi ún. „IF- alapú” publikációs követelményt és az új „D és Q rangsor adatokat figyelembe vevő besorolás” követelményrendszerét.

A régi „IF-alapú rendszer” alapján az EODI mind a négy alprogramjában egységesen 4 IF-t határoz meg teljesítendő követelményként (Lásd EODI képzési terv.).

2024. január 1-től már csak az új „D és Q rangsor adatokat figyelembe vevő besorolás” követelménye marad érvényben, amit az EODI DT kiegészít egy ponttal. D és Q rangsor adatokat figyelembe vevő értékelési rendszer alkalmazása esetén, amennyiben a fő cikket többen fel kívánják használni a fokozatszerzéshez, akkor pontosan meg kell adni, hogy melyek azok a részek, ill. eredmények, melyeket másik jelölt használ a dolgozatában. *Ugyanaz az eredmény több eljárásban és disszertációban nem szerepelhet önálló eredményként.*

6.1. b) Idegen nyelvi követelmények ellenőrzésének biztosítása

A EODI első idegen nyelvként az angol nyelvet teszi kötelezővé, melyet a hallgató angol középfokú komplex nyelvvizsgával teljesít. Ezt a doktori iskola a felvételinél ellenőrzi. Amennyiben a hallgató nem rendelkezik angol középfokú nyelvvizsgával, a doktori iskola előírja annak minél előbbi teljesítését. Második nyelvként bármilyen élő idegen nyelvből kell alapfokú nyelvvizsgát tenni a hallgatónak. Legkésőbb a fokozatszerzési eljárásba lépés előtt nyelvvizsga tanúsítvánnyal igazolnia kell azt.

6.1. c) Az EODI idegen nyelvű hallgatóinak a fokozatszerzési eljárást érintő minőségi garanciái

Az EODI DT ugyanazokat a követelményeket állítja az idegen nyelvű hallgatói védésével kapcsolatban, mint a magyar nyelvű hallgatókkal szemben. Ebben az esetben viszont az eljárás minden szakasza mind írásban, mind szóban angol nyelven történik. (disszertáció, jegyzőkönyv, meghívó)

6.1. d) A TIK plágiumkereső szoftverprogramja igénybevételének ideje a disszertációk ellenőrzése céljából

Az EODI DT ajánlja a plágiumkereső program használatát az opponensekhez való kiküldés előtt.

6.1. e) A nyilvános védés menetének és követelményeinek objektív értékelési szempontjai, az ellenőrzés gyakorisága

Az EODI DT a doktori iskola egyes alprogramjaihoz kapcsolódó védéseknél az EODI vezetője és vagy alprogramvezetője, a fokozatszerző hallgató témavezetője személyesen, ill. online vesznek részt, évente 1 alkalommal. Ezzel kapcsolatban

alkalmazkodik a Doktori Fokozatszerzés Szabályzata által meghatározott elvárásokhoz. Az objektív értékelés biztosított azzal, hogy az EODI Tanácsa öttagú bizottságot jelöl ki, aki közül az elnök egyetemi tanár, vagy az MTA doktora címet viseli, az összes többi tag tudományos fokozattal rendelkezik és az egyik tag és az egyik opponens nem egyetemi dolgozó vagy nem a jelölt külső intézetének a tagja.

A fokozatszerzés menetét, követelményeit és értékelési szempontjait az EODI 5 évenként vizsgálja felül.

A védési bizottságot a TDT hagyja jóvá és bízza meg az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok betartásával. A jelöltnek a bizottság egyetlen tagjával sem lehet közös publikációja

Az egyik bíráló nemleges javaslata esetén a TDT harmadik bírálót kér fel az előbbi szabályok szerint.

A TDT két pozitív bírálat alapján az értekezést 2 hónapon belül nyilvános vitára bocsátja.

A meghívandók köre a meghívón feltüntetettek szerint az EODI vezetője, a hallgató témavezetője, a bizottság tagjai, az Alprogramvezető, valamint a TDT tagjai. Rajtuk kívül a fokozatszerző hallgató bárkit meghívhat a védésre.

A vita nyilvános, ahol a doktorandusz szabad előadásban maximum 30 percen ismerteti értekezésének téziseit. Ezután nyilvánosan ismertetik a bírálatokat, majd a jelölt először a bírálók írásban feltett kérdéseire, majd pedig a jelenlévő (akár online) hallgatóság spontán, helyben feltett kérdéseire, észrevételeire válaszol.

A bizottság zárt ülésen titkosan szavaz minden esetben egységes szabályok alapján. 0-5-ig pontozhatja az értekezés elfogadását. A sikeres védéshez az összes pontszám legalább 60%-a szükséges. E végeredményt az elnök szintén nyilvánosan hirdeti ki és indokolja a védés után pár perccel. Ezek a lépések biztosítják az objektivitást az értékelés során.

Ezek után az EODI DT a védést elfogadja, majd a TDT véleményezi ezt követően az Egyetemi Doktori Tanács határozatban jóváhagyja a fokozatszerzést. A hallgató a védési pontátlag alapján kapja meg a doktori fokozat minősítését. (lásd Doktori Fokozatszerzés Szabályzata 6. fej. 47.)

Kettős fokozatszerzés esetén a másik egyetem doktori fokozatszerzési szabályzatát is figyelembe kell venni, hacsak a két egyetemi szerződésben nincs más rendelkezés róla.

Szeged, 2022. 04.05.

Prof. Dr. Czakó László
minőségbiztosítási referens sk.

Prof. Dr. Bari Ferenc
doktori iskolavezető sk.